

Investeringskyddsavtal (BITs)

– så funkar de

Kommerkollegium
National Board of Trade

Kommerskollegium är den myndighet i Sverige som ansvarar för frågor som rör utrikeshandel och handelspolitik. Vår främsta uppgift är att främja frihandel och klara spelregler för den internationella handeln. Vi arbetar också för en effektiv inre marknad och ett öppet, starkt multilateralt handelssystem med fortsatta handelspolitiska liberaliseringar. I vårt uppdrag strävar vi efter goda handelsmöjligheter på tre nivåer: på EU:s inre marknad, mellan EU och omvärlden samt globalt, framförallt inom ramen för världshandelsorganisationen WTO.

Som expertmyndighet förser vi regeringen med besluts- och förhandlingsunderlag inom handelsområdet. Det handlar såväl om löpande underlag för aktuella handelsförhandlingar som långsiktiga strukturella analyser. Våra utredningar och rapporter

syftar till att öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium har också verksamhet som riktar sig mot företag. Exempelvis finns på kollegiet SOLVIT-center som hjälper företag och privatpersoner som stöter på handelshinder på EU:s inre marknad. Kansliet för Sveriges råd för handelsprocedurer, SWEPRO, finns också under vårt paraply.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingsarbete. På kollegiet finns också kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländerna i deras handel med Sverige och EU.

www.kommers.se

Investeringskyddsavtal – så funkar de

När ett svenskt företag investerar utomlands tar det oftast fler risker än om de hade investerat i Sverige. En anledning till detta är det som brukar kallas politisk risk. Exempel på sådan risk är korruption, krig och andra oroligheter eller att ett land bestämmer sig för att förstatliga en sektor. Det kan också vara så att företaget behandlas sämre för att det är utländskt. För ett företag betyder dessa risker att förutsättningarna för att bedriva affärsverksamhet plötsligt och oförutsägbart kan ändras genom ett lands agerande. En viktig förutsättning för att företag ska våga investera är att det finns ett förutsägbart investeringsklimat i landet.

Ett sätt att minska osäkerheten hos utländska investerare är att länder garanterar att de ger ett visst investeringsskydd.

Vad är investeringsskydd?

Ordet "investeringsskydd" används för att beskriva det skydd som länder garanterar att de ger till investerare från andra länder. Skyddet skapas genom ett internationellt avtal mellan investerarens hemland och värdlandet. Investeringskyddsavtalen kallas på engelska ofta *Bilateral Investment Treaties* och förkortas BITs. Det finns även investeringsskydd i vissa frihandelsavtal. Det mest kända exemplet är det nordamerikanska frihandelsavtalet NAFTA mellan Kanada, USA och Mexiko. Med utländska investerare menas i denna skrift investerare från ett land som det finns ett investeringskyddsavtal med.

I slutet av skriften finns det information om Sverige och BITs.

BITs – ett populärt sätt för länder att skydda sina investerare utomlands...

Länder har i århundraden använt sig av olika metoder för att skydda sina medborgare och deras tillgångar utomlands. Från 1950-talet och framåt har länder allt oftare använt BITs för att skapa detta skydd. Det finns idag över 2800 BITs. Anledningen till att BITs har blivit så populära är i grund och botten den stora osäkerhet som funnits och fortfarande finns kring vilken ersättning en utländsk medborgare får om dennes tillgångar exproprieras.

Faktaruta

Vad är expropriering?

När ett land exproprierar tillgångar betyder det att staten tar tillgångar med tvång och överför dessa till landet eller ett statligt företag. Exempel är när en järnväg eller väg ska byggas och staten beslagtar mark. Men det kan också handla om att länder vill förstatliga en sektor eller ett visst företag för att man anser att landet och inte ett privat företag ska äga naturresurser. Många olika ord används för att beskriva expropriering i olika situationer: nationalisering, konfiskation, rekvisition.

...men även ett sätt att locka investerare

Även om BITs från början syftade till att skydda utländska investerare har avtalen de senaste årtiondena även börjat användas av värdländer för att locka till sig investeringar. Avtalen fungerar då som en signal om att det är säkert att investera i ett land. FN-organet UNCTAD konstaterar i en genomgång att många studier pekar på att BITs leder till ökade flöden av utländska direktinvesteringar från i-länder till u-länder (UNCTAD, *The Role of International Investment Agreements in Attracting Foreign Direct Investment to Developing Countries*, 2009).

Vad innehåller BITs?

I stort ser olika länders BITs väldigt lika ut och har ungefär samma innehåll. I avtalen garanterar länderna att utländska investerare ska:

- få samma behandling som inhemska investerare
- få samma behandling som investerare från andra länder
- behandlas rättvist och skäligt
- få marknadsmässig ersättning vid expropriering
- ha rätt att överföra tillgångar som relaterar till investeringen

I avtalen garanterar länderna även att utländska investerare ska ha rätt att lösa tvister med värdlandet genom internationellt skiljeförfarande. Det betyder att investeraren och värdlandet löser tvisten genom en skiljenämnd som de själva väljer. För mer om tvistlösning se sidan 5.

De flesta BITs ger ännu fler garantier men de som nämns ovan är de viktigaste.

Skydd mot diskriminering

En av de grundläggande garantierna i BITs är att värdlandet inte får diskriminera utländska investerare utan ska ge dem samma behandling som inhemska investerare eller som utländska investerare från något annat land.

Exempel

Kanadas förbud att exportera PCB-avfall var diskriminerande

I fallet *S.D. Myers mot Kanada* prövade en skiljenämnd om Kanadas exportförbud av PCB-avfall mellan åren 1995 och 1997 diskriminerade en amerikansk investerare enligt det nordamerikanska frihandelsavtalet NAFTA. Skiljenämnden kom fram till att förbudet att exportera PCB-avfall var diskriminerande då det endast drabbade den amerikanske investeraren. Innan exportförbudet infördes lobbade kanadensiska företag i samma bransch för att avfallshantering av PCB-material endast skulle få utföras i Kanada. I praktiken gynnades de kanadensiska företagen av exportförbudet då de inte behövde konkurrera med den amerikanska investeraren.

Rättvis och skälig behandling

En annan grundläggande garanti är att värdlandet ska behandla investeraren rättvist och skäligt. Det finns sällan någon förklaring i avtalen av vad rättvis och skälig behandling betyder. Eftersom det är ett brett och svepande begrepp som kan gälla en stor mängd olika åtgärder från värdländers sida åberopas ofta bestämmelsen i investeringstvister. Därför har många internationella skiljenämnder prövat vad rättvis och skälig behandling betyder och utvecklat en informell praxis på området.

Exempel på vad som omfattas av rättvis och skälig behandling är skydd för berättigade förväntningar, skydd mot hot, tvång och trakasserier och att det finns rättssäkerhet. Med rättssäkerhet menas att det ska finnas ett rättssystem som skyddar enskilda från övergrepp från staten och att rättsregler tillämpas förutsägbart och enhetligt.

Många fall där investerare ifrågasätter om värdlandet har uppfyllt garantin om rättvis och skälig behandling handlar om vilka förväntningar värd-

Exempel

Chiles tillstånd gav investeraren berättigade förväntningar

I fallet *MTD mot Chile* hade ett fastighetsutvecklingsföretag från Malaysia fått tillstånd från Chiles "Foreign Investment Commission" att investera i ett stort fastighetsutvecklingsprojekt och köpte mark tillsammans med en chilensk samarbetspartner. Två år senare fick investeraren beskedet att marken inte kunde användas till det planerade projektet då marken var jordbruksmark och inte kunde omzonas. Skiljenämnden som prövade tvisten kom fram till att tillståndet från Chiles "Foreign Investment Commission" att investera i Chile hade gett den malaysiska investeraren berättigade förväntningar på att genomföra fastighetsutvecklingsprojektet. Eftersom projektet inte kunde genomföras hade Chile brutit mot garantin för rättvis och skälig behandling. Skiljenämnden ansåg däremot att investeraren hade tagit en stor risk genom att inte själv undersöka planeringsregleringen. Skiljenämnden beslutade därför att investeraren endast skulle få hälften av det skadestånd nämnden kom fram till att investeraren hade rätt till.

landet har skapat hos investeraren. Om värdlandet genom ett konkret agerande, exempelvis ett kontrakt eller en licens, har skapat berättigade förväntningar för att investeringen ska få viss behandling och värdlandet sedan inte uppfyller dessa förväntningar har värdlandet inte behandlat investeringen rättvist och skäligt.

Rätt till marknadsmässig ersättning för expropriering

En av de viktigaste garantierna i BITs är villkoren för när och hur värdlandet får expropriera tillgångar och vilken ersättning investeraren ska få. För att värdlandet ska få expropriera en investering kräver BITs vanligen att fyra villkor är uppfyllda. Expropriering ska:

- 1) motiveras av allmänintresse
- 2) inte vara diskriminerande
- 3) vara förenlig med korrekt rättsförfarande, och
- 4) värdlandet ska betala ersättning

Idag garanterar de flesta BITs att ersättningen ska reflektera det faktiska värdet (marknadsvärdet) som investeringen hade innan exproprieringen blev känd.

Exempel

Nationaliseringsvåg i Sydamerika

Under 2000-talet har flera länder i Sydamerika nationaliserat en rad sektorer och det har uppstått många investeringstvister kring ersättning till de utländska bolag som exproprierats. Det rör sig om allt från nationaliseringar i olje-, gas-, gruv- och mineralsektorn till matproduktion, transport, elektricitet, bank- och turistsektorn. Det land som har utmärkt sig mest är Venezuela men även länder som Bolivia och Ecuador kan nämnas.

Även om ett värdland inte direkt beslagtar tillgångar kan resultatet av en rad åtgärder, till exempel indragna tillstånd eller ny lagstiftning, bli att en utländsk investerare inte längre kan använda sig av investeringen. Det brukar kallas *indirekt expropriering* och omfattas också av värdlandets garanti om skydd mot expropriering. Indirekt expropriering kan handla om väldigt olika situationer. Två avgörande frågor för att fastslå om det handlar om indirekt expropriering är vilken effekt värdlandets åtgärder haft på investeringen och om investeraren kan visa att värdlandets åtgärd har resulterat i ett väsentligt berövande av investeringen. Med det menas att ägaren inte längre kan använda eller kontrollera sin investering. Detta är oftast svårt för investeraren att visa och det är därför mindre vanligt att en skiljenämnd kommer fram till att indirekt expropriering har ägt rum.

Exempel

Middle East – ett exempel på indirekt expropriering

I fallet *Middle East Cement Shipping and Handling mot Egypten* kom en skiljenämnd fram till att Egyptens beslut att förbjuda import av en viss sorts cement var indirekt expropriering. Ett grekiskt företag hade 1982 fått en tioårig licens att importera, lagra och sälja bulkcement i Egypten. När Egypten 1989 förbjöd import av en viss sorts cement blev den grekiska investeraren tvungen att upphöra med sin affärsverksamhet. Skiljenämnden beslutade därför att Egypten skulle betala 2,2 miljoner US-dollar samt ränta till den grekiske investeraren.

Rätt att föra över pengar

För att ett företag ska kunna sköta sin investering i ett annat land är det viktigt att kunna göra olika former av överföringar, exempelvis för att göra betalningar och ta hem vinster. I BITs garanterar därför länder att de inte ska begränsa överföringar. Vissa BITs tillåter inte länder att göra några begränsningar av överföringar alls. Många BITs innehåller däremot något undantag. Det vanligaste undantaget är att om ett land får betalningssvårigheter kan det begränsa flödet av överföringar in och ut från landet under en kortare period.

Rätten att reglera

När ett land ingår ett internationellt avtal är det vanligt att det åtar sig att respektera internationella regler på området i fråga. Det betyder att landet till en viss del väljer att begränsa sin rätt att lagstifta. När länder ingår BITs åtar de sig att skydda och främja utländska investeringar och begränsar samtidigt sin rätt att exempelvis diskriminera mot utländska investerare. Begränsningar av rätten att lagstifta diskuteras ofta under begreppet "rätten att reglera". Det finns olika åsikter om i vilken mån BITs begränsar länders möjlighet att reglera exempelvis miljö- och hälsofrågor.

På senare år har en av de mest aktuella frågorna varit om nya hälso- och miljöregleringar kan anses vara indirekt expropriering och om länder i så fall ska vara tvungna att betala ersättning till utländska investerare. Generellt kan man säga att om ett lands lagstiftningsåtgärder inte är diskriminerande, sker i gott syfte och i allmänhetens intresse så behöver inte ett land ersätta utländska investerare för förluster som orsakas av ny lagstiftning. Åtgärderna måste däremot röra sig inom ramen för grundläggande statsfunktioner, exempelvis beskattning, skydd av allmän hälsa, konsumentskydd och markplanering.

Exempel

Kaliforniens förbud av farligt bensintillsatsmedel var inte expropriering

I fallet *Methanex mot USA* förbjöd Kalifornien bensintillsatsmedlet MTBE efter att en forskningsrapport visat att det fanns avsevärda risker för vattenförorening. Det kanadensiska företaget Methanex som tillverkar och säljer metanol, en av beståndsdelarna i MTBE, hävdade att förbudet innebar att deras investering i Kalifornien hade blivit exproprierad. I skiljenämndens avgörande från år 2005 bekräftade nämnden rätten att reglera när man kom fram till att den nya regleringen inte innebar att investeringen hade blivit exproprierad. Nämnden betonade även att Methanex inte hade fått några särskilda utfästelser innan investeringen gjordes och att en investerare måste räkna med en viss risk i sin affärsverksamhet.

Exempel

Vad är ett skiljeförfarande?

Skiljeförfarande är en metod för att lösa tvister utanför domstol. När parterna ingår ett avtal kan de i förväg bestämma att tvister under avtalet ska avgöras av skiljemän. Fördelar med skiljeförfarande är att det går snabbare och vanligen är billigare än domstol. En stor skillnad mot domstol är att parterna själva bestämmer över vilka tvistlösningsregler som skiljemännen ska använda, vilket lands lag som ska användas för att avgöra tvisten och var tvisten ska hållas. En annan skillnad är att skiljemännens avgörande inte kan överklagas. Skiljemännens avgörande är bara bindande för de tvistande parterna och det finns ingen skyldighet för andra skiljemän att följa avgörandet i framtida tvister.

Rätt att lösa tvister genom internationellt skiljeförfarande

De allra flesta BITs ger investerare en möjlighet att inleda ett internationellt skiljeförfarande mot ett värdland ifall de anser att värdlandet har brutit mot de garantier landet gett i avtalet.

Ett viktigt syfte med att låta investerare och värdländer lösa tvister genom internationellt skiljeförfarande är att få en oberoende prövning av tvisten. Genom att använda skiljeförfarande bestämmer parterna själva också mycket kring hur tvisten ska avgöras.

Det är ovanligt att internationella avtal mellan länder ger enskilda medborgare och företag möj-

lighet att använda sig av avtalen. Tvistlösningsmekanismen i BITs stärker avtalen genom att länder som inte uppfyller de garantier de gett i avtalen blir skyldiga att betala skadestånd till investerare.

Internationella skiljeförfaranden under BITs kan inledas vid en mängd olika institut, beroende på vad länderna har kommit överens om i investeringskyddsavtalet. Det mest använda institutet för investeringstvister är Världsbankens International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID). Andra institut som ofta används är Stockholms handelskammarens skiljedomsinstitut (SCC) och Internationella handelskammarens skiljedomsinstitut i Paris (ICC). Investeringstvister kan även hanteras av en tillfällig skiljenämnd. De mest

använda skiljereglerna i investeringstvister är från ICSID och FN-organet United National Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

Faktaruta

Investeringstvister i siffror

- 518 tvister har inletts
- 244 tvister är avslutade
- 42 % har vunnits av värdnationen, 31 % av investeraren och 27 % förlikades
- 95 länder har minst en investeringstvist inledd mot sig
- 24 % av tvisterna är inledda av investerare från USA (123 fall), följt av Nederländerna (50 fall), Storbritannien (30 fall) och Tyskland (27 fall).

Källa: UNCTAD, 2012. Siffrorna avser perioden mellan slutet av 1980-talet och slutet av 2012.

Det finns ingen fullständig information om antalet investeringstvister. Det beror på att det i de flesta fall är upp till de tvistande parterna att bestämma vad som ska publiceras om skiljeförfarandet. Trenden går mot ökad öppenhet kring investeringstvister. Ökad öppenhet måste däremot balanseras mot parternas intresse att så snabbt och billigt som möjligt lösa den enskilda tvisten. Eftersom tvister hanteras av olika skiljeinstitut finns det inte någon enskild plats med fullständig information om tvister. FN-organet UNCTAD publicerar däremot årligen statistik över antalet kända investeringstvister.

Faktaruta

Länder med minst tolv investeringstvister inledda mot sig

Investeringstvister

Land	Antal tvister
Argentina	52
Venezuela	34
Ecuador	23
Mexiko	21
Tjeckien	20
Kanada	19
Egypten	17
Indien	17
USA	15
Polen	14
Ukraina	14

Källa: UNCTAD. Siffrorna avser slutet av 2012.

Sverige och BITs

Sveriges BITs

Sverige har för närvarande bilaterala investerings-skyddsavtal med 67 länder. 17 av avtalen är med länder som blev medlemmar i EU år 2005 och framåt samt länder som kandiderar till att bli medlemmar i EU.

De första avtalen ingicks på 1960-talet med Elfenbenskusten, Madagaskar och Senegal. Avtalen ser annorlunda ut än övriga BITs bland annat genom att investeringsskyddet ingår i ett bredare handelsavtal och att det inte finns någon tvist-lösningsmekanism. De övriga avtalen kan delas in i två grupper. Den ena gruppen består av BITs från 1970-talets början till 1990-talets början. Avtalen är något föråldrade jämfört med BITs som förhandlas numera då de är mindre detaljerade och har färre skyddskomponenter. I denna grupp ingår exempelvis Sveriges avtal med Kina, Vietnam och Ryssland. Den andra gruppen består av moderna BITs från mitten av 1990-talet och framåt. Sveriges BITs med Kazakstan, Ukraina och Thailand ingår i denna grupp.

Sverige har undertecknat avtal med ännu fler länder men dessa avtal gäller inte ännu då dessa länders parlament eller regering inte har godkänt avtalen ännu.

Sverige är även med i det multinationella avtalet Energistadgan som bland annat skyddar investeringar i energisektorn. Energistadgan är ett avtal mellan framför allt länder i Europa och forna Sovjetunionen och syftar till att säkra energiförsörjning.

Sveriges BITs finns tillgängliga på Utrikesdepartementets hemsida.

Vem förhandlar BITs för Sverige?

Fram till 2009 förhandlade alla EU:s medlemsländer sina egna BITs. I Sverige var det Utrikesdepartementet som förhandlade fram avtalen. När det nya EU-fördraget (Lissabonfördraget) började gälla den 1 december 2009 utvidgades EU:s gemensamma handelspolitik till att även omfatta utländska direktinvesteringar. Det betyder att numera är det Europeiska Kommissionen (Kommissionen) som förhandlar investeringsskydd för hela EU på uppdrag av medlemsländerna. Avtalen som Kommissionen förhandlar fram måste sedan godkännas av både EU:s medlemsländer och Europeiska parlamentet innan de börjar gälla. Än så länge finns det inga EU-BITs. Kommissionen har däremot börjat förhandla investeringsskydd med Kanada, Singapore och Indien. Kommissionen har även fått i uppdrag av EU:s medlemsländer att förhandla investeringsskydd med Egypten, Jordanien, Marocko och Tunisien. Kommissionen förhandlar redan om frihandelsavtal med alla dessa länder och målet är att investeringsskydd ska ingå i frihandelsavtalen.

EU:s medlemsländer kommer att ha kvar sina egna BITs med länder utanför EU. Totalt handlar det om omkring 1200 BITs. En del av dessa avtal kommer på sikt att ersättas med EU-BITs. I framtiden kommer Sverige i vissa fall att kunna förhandla BITs på egen hand efter avstämning med Kommissionen. Exempelvis när det inte finns något intresse för att förhandla ett avtal för hela EU. Reglerna för hur EU-BITs ska ersätta medlemsländernas avtal och när medlemsländerna kan

förhandla investeringsskydd på egen hand finns i EU-förordning 1219/2012 om införande av övergångsordningar för bilaterala investeringsavtal mellan medlemsstater och tredjeland.

Sverige och investeringstvister

I nuläget har ingen utländsk investerare inlett en investeringstvist mot Sverige. Svenska investerare har inlett investeringstvister mot sina värdländer i åtminstone fem fall. Det handlar om tvister med Lettland, Rumänien och Tyskland.

- *Swembalt AB mot Lettland*, Sverige- Lettland BIT, UNCITRAL-fall, 23 oktober 2000 (SCC Appointing Institut) Status: investeraren vann
- *Nykomb Synergetics Technology Holding AB mot Lettland*, Energistadgan (SCC mål nr 118/2001) Status: investeraren vann
- *Ioan Micula, Viorel Micula and Others mot Rumänien*, Sverige- Rumänien BIT (ICSID mål nr ARB/05/20) Status: pågående
- *Vattenfall AB and others mot Tyskland*, Energistadgan (ICSID mål nr ARB/12/12) Status: pågående
- *Vattenfall AB, Vattenfall Europe AG, Vattenfall Europe Generation AG mot Tyskland*, Energistadgan (ICSID mål nr ARB/09/6) Status: förlikat

Det kan finnas fler tvister än de ovan men som inte är allmänt kända. Det kan också vara så att svenska investerare är delägare i utländska företag som har inlett en tvist med ett värdland. Ett exempel på detta är fallet *Millicom International Operations B.V. and Sentel GSM S.A. mot Senegal*. Millicom är registrerat i Holland men styrs av det svenska företaget Kinnevik. Eftersom Millicom är ett holländskt företag grundades tvisten på investeringsskyddsavtalet mellan Holland och Senegal. Parterna i den aktuella tvisten förlikades under 2012.

Av intresse för svensk del är även att Stockholms handelskammars skiljedomstolsinstitut (SCC) är ett av de institut som hanterar internationella investeringstvister. SCC fick sin första internationella investeringstvist 1993. Sedan dess har SCC totalt hanterat 51 tvister unders BITs eller Energistadgan.

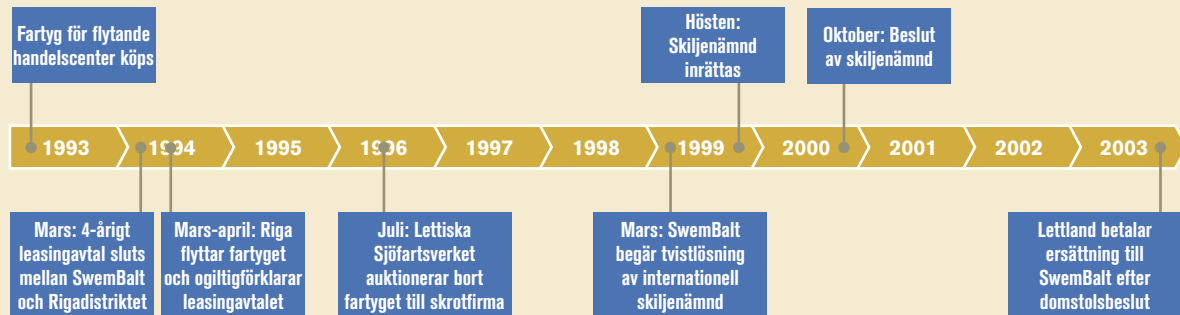
Exempel

SwemBalt – ett exempel på en svensk investeringstvist

Det svenska företaget SwemBalt köpte 1993 ett fartyg för att sätta upp ett flytande handelscenter i Rigas hamn. Efter förhandlingar med Riga stad slöt SwemBalt i mars 1994 ett fyraårigt leasingavtal med Rigadistriktet Kurzeme som förvaltade marken ifråga. Fyra dagar senare flyttade Rigas hamnmyndighet fartyget med tvång från sin kajplats och ankrade det längre ut till sjöss. SwemBalt fick inte tillträde till fartyget och kunde inte bedriva någon affärsverksamhet ombord. I juli 1996 auktionerades det lettiska Sjöfartsverket bort fartyget till en skrotfirma med motiveringen att fartyget utgjorde ett hinder för navigering i hamnen. SwemBalt fick inte någon ersättning för fartyget.

Under tvistens gång hölls diverse diplomatiska möten mellan olika representanter för Rigas stad, Lettland och Sveriges utrikesdepartement utan att tvisten kunde lösas. Representanter för Rigas stad uppgav att leasingavtalet var ogiltigt av olika skäl, bland annat på grund av ny lagstiftning som började gälla våren 1994 efter att leasingavtalet slöts. I mars 1999 begärde SwemBalt att tvisten skulle avgöras av en internationell skiljenämnd. Nämnden skapades hösten 1999 och bestod av tre skandinaviska skiljemän. Sätet för nämnden var i Danmark. I oktober 2000 beslutade skiljenämnden i frågan. Skiljenämnden kom fram till att Rigas stads agerande innebar att fartyget hade exproprierats från SwemBalt utan ersättning och att detta stred mot investeringskyddsavtalet mellan Sverige och Lettland. Nämnden beslutade att Lettland skulle betala cirka 2,5 miljoner US-dollar i ersättning för fartyget samt ränta och dessutom betala kostnaden för skiljeförfarandet.

Lettland accepterade inte att betala skadeståndet och därför följde rättsprocesser i dansk och svensk domstol fram till början av 2003. Eftersom domstolarna dömde till SwemBalts fördel betalade Lettland slutligen ersättningen till SwemBalt år 2003.

Kommerskollegium
National Board of Trade

Box 6803, S-113 86 Stockholm, Sweden
Phone +46 8 690 48 00 Fax +46 8 30 67 59
E-mail registrator@kommers.se www.kommers.se